

UTSKÄRNING AV HUDPREPARAT

Ur en biomedicinsk analytikers perspektiv



Åsa Hyltskog Biomedicinsk analytiker Patologilaboratorier Borås

AGENDA

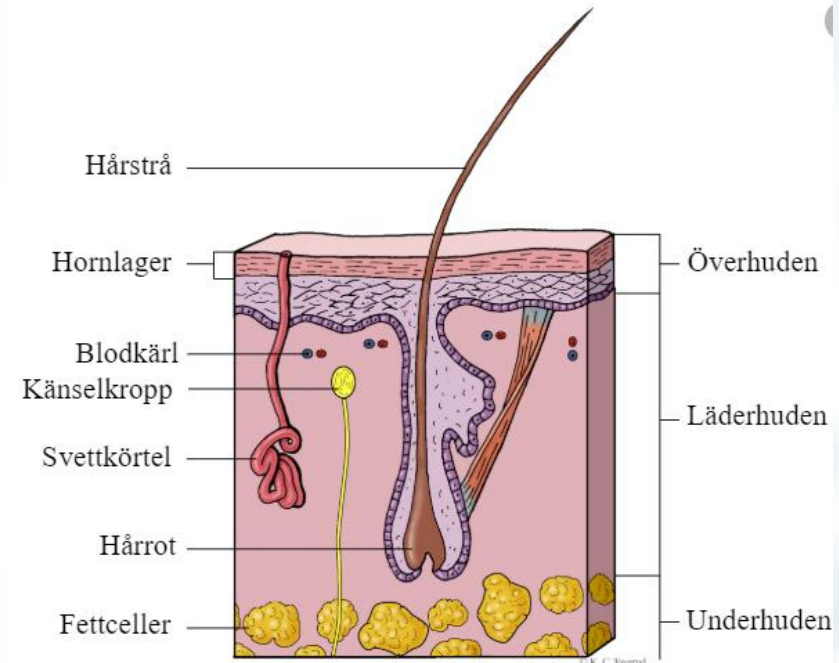
- HUDEN
- PREANALYS
- UTSKÄRNING
 - VAD STYR
 - MAKROSKOPISK BESKRIVNING
 - UTSKÄRNINGSPRINCIPER
- DIAGNOS
- MAKRODIKTAT/DOKUMENTATION
- INTERNUTBILDNING



HUDEN

- Kroppens största organ
- Är det skydd mot mikroorganismer och mot solens skadliga strålar
- Hjälper kroppen att hålla temperaturen på en lagom nivå
- Den lagrar fett och vätska och hindrar kroppen från att torka ut

ref 1177



Överhuden, läderhuden och underhuden i genomsnitt.

PREANALYS

(REMITTENT OCH
MOTTAGANDE AV PROV)

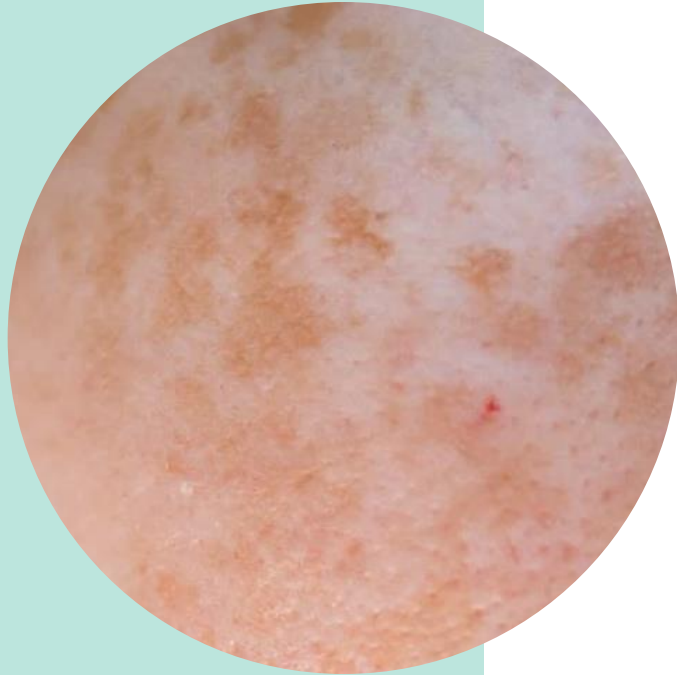
- PROVTAGNING
- ADEKVATA UPPGIFTER
- FIXERING
- RIMLIGHETSBEDÖMNING-
STÄMMER AV UPPGIFTER PÅ
REMISSEN MED INNEHÅLLET I
BURKEN
- REGISTRERING OCH SORTERING



VAD STYR?

- KVASt- kvalitets- och standardiserings kommittén
- Nationella vårdprogram och regionala medicinska riktlinjer (RMR)
- Lokala styrdokument
- Kunskap och erfarenhet= kompetens





MAKROSKOPISK BESKRIVNING

- UPPGIFTER PÅ REMISSEN
- RIMLIGHETSBEDÖMNING
- PREPARAT
 - typ
 - form
 - storlek
- ORIENTERA EFTER MARKERING
- HUDYTAN OCH FÖRÄNDRING BESKRIVS OCH MÄTS
- MAKROFOTO
- PATOLOGENS FÖRLÄNGDA ARM

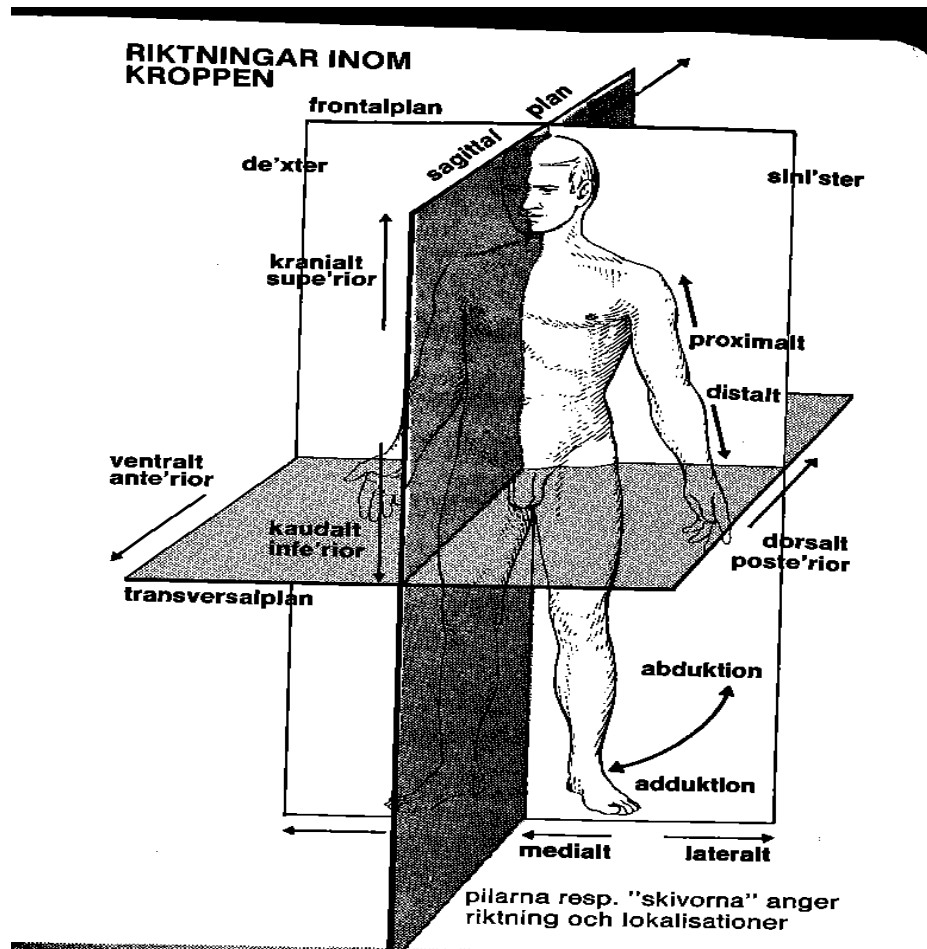


UTSKÄRNINGSPRINCIPER- PREPARATTYPER

- STANS
 - CURETTAGE
 - SHAVE
 - EXCISION
 - UTVIDGAD EXCISION
-
- KILEXCISION –LÄKARE
 - STORA HUDRESEKTAT (OVANLIGA)

Utseende	Ytkontur	Beskrivning	Terminologi	
		Blödning i hudytan	Storlek	
			< 0,5 cm	< 0,5 cm
			Små runda petekier Upp till 2 mm = purpura	Hematom
Avgränsning		Om ej skarp Om ej jämnt rundad Om svåravgränsad	Oskarp Oregelbunden Diffus	
Förhållande till resektionsyta		När nära När ut i namngiven yta		
Färg		Se allmänna riktlinjer		

De smärre hudproverna medger inte lika detaljerad beskrivning som de större och de kan helt sakna utmärkande förändringar.



- MARKERAT PREPARAT
 - SUTUR
 - NÅL/NÅLAR
- RIKTNING ANGIVEN?
- TUSCHAS I TVÅ ELLER FLER FÄRGER
- OMÄRKT PREPARAT TUSCHAS I EN FÄRG
- NOGGRANN APPLICERING OCH FIXERING AV TUSCH

ORIENTERING AV PREPARAT



UTSKÄRNINGSPRINCIPER

- RADIKALT
- REPRESENTATIVT
- REKONSTRUKTION

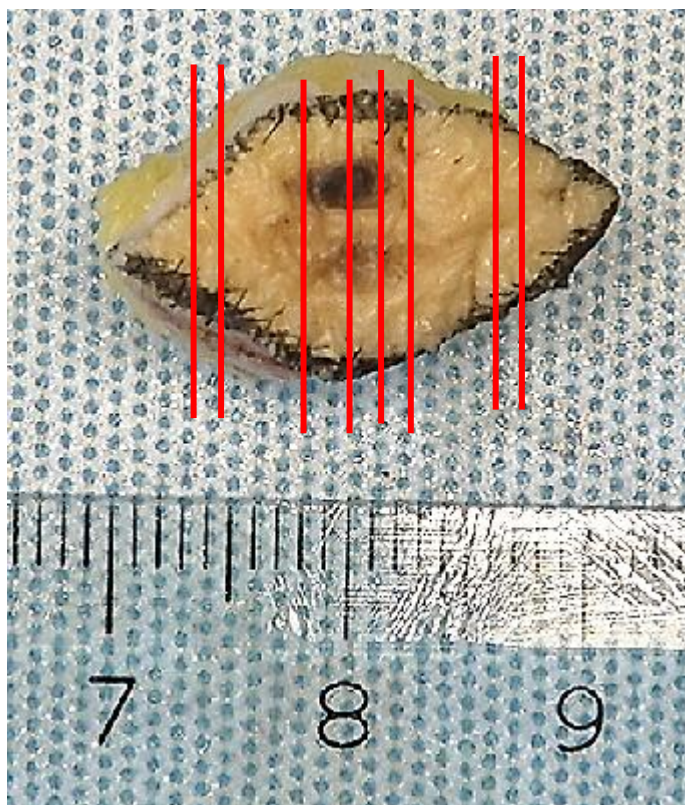


TEKNIK

- VASS KNIV
- SKÄRA RAKT-VERTIKALT
- JÄMNA SKIVOR
- VARA VARSAM SÅ INTE VÄVNADEN TRYCKS SÖNDER AV KNIV ELLER PINCETT
- ANATOMISKRIKTNING?
- ORIENTERING AV BITAR
- FÖRDELNING AV BITAR

BESKRIVNING OCH UTSKÄRNING AV OLIKA PREPARAT

FALL 1



Anamnes, status, klinisk diagnos, frågeställning

SUF MM
Ländrygg v. Asymmetrisk melanocytisk
förändring. 3 mm marginal
MM? Radikalitet?

Pro

B

Ovalär hudexcision, 22 x 11 mm. Centralt med två förändringar. Mest centralt ljus rödbrun, diffust avgränsad makula, 4 x 2 mm. Ovan denna mot ena långsidan ses mörkbrun oregelbunden makula 3 x 2 mm.

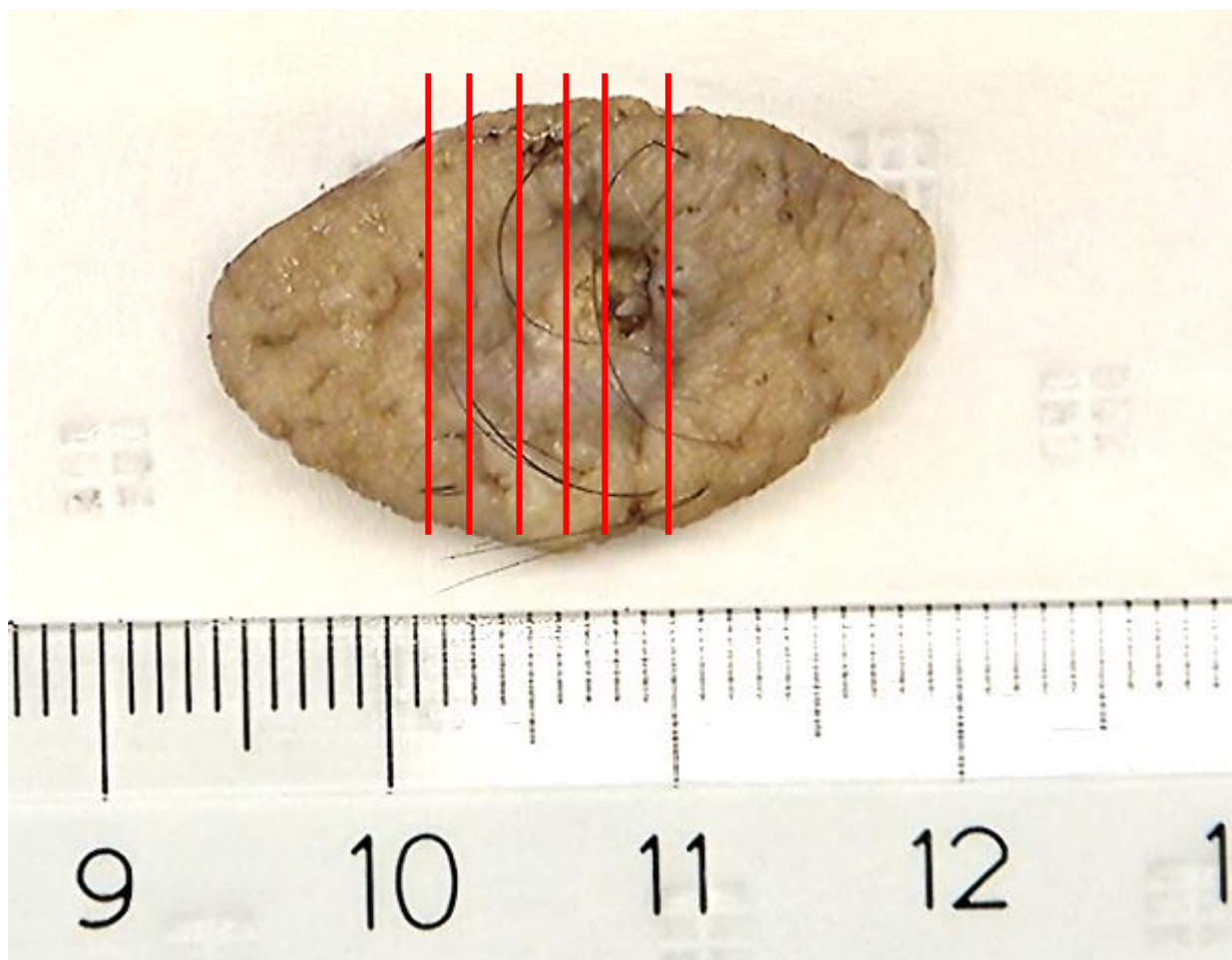
Bitförteckning:

A: Skivor från båda förändringarna

B: En skiva mellan varje spets och förändring

Hudresektat från ryggen med två foci av radikalt exciderade gravt dysplastiska naevi av compoundtyp.

FALL 2



Anamnes, status, klinisk diagnos, frågeställning

DORSUM PÅ VÄ UNDERARM EN HÄRD
INFILTRERANDE CIRKA 1 CM STOR
HUDFÖRÄNDRING. TIDIGARE BIOPSIER
X FLERA UTAN MALIGNITETSSPEKT.
EXUDATAS. ÄR FIBROS?

Ovalär hudexcision 29 x 16 mm, centralt med ljust kraterformat område 12 x 10 mm. Området har en något ljus glänsande kant.

Bitförteckning:

A-B: Hela området som tvärskivas

Hudresektat från vänster underarm med ärr och reaktiva förändringar samt sparsamt fynd av epidermal hyperplasi där rest av fibroepitelioma pinkus bl a kan övervägas.

FALL 3



Anamnes, status, klinisk diagnos, frågeställning

Tidigare hudfriskt man som för 4 månader sedan ritat av en ljusbrun upplöjd lesion på höger underarm. Då uppkommit en röd lättblödande lesion i området. 6 mm nodulär röd mjuk lesion med vit collarlet runt. Inga tydliga kärl. Curetteras yttligt.

Provet utgörs av:

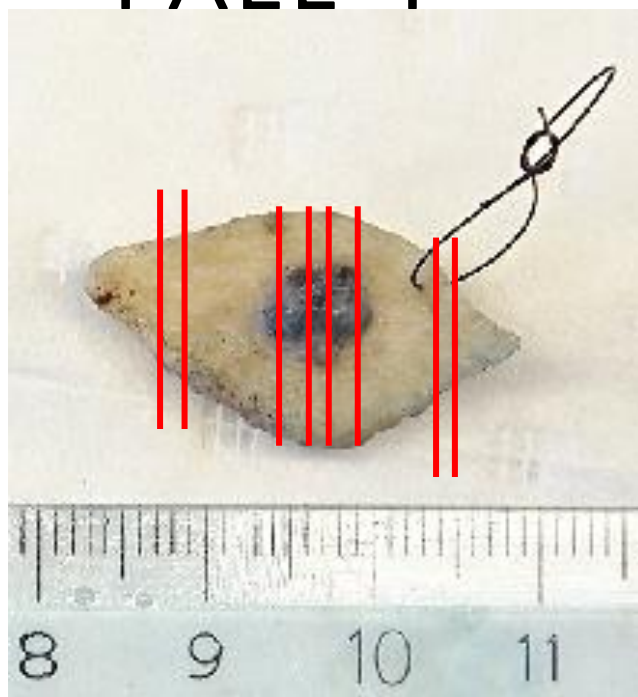
Curettaget
hud hö
underarm

Prognos grandam? amelanotiskt melanom?

Curettagematerial bestående av en hudflaga som är 6 x 5 mm, centralt med slät, mörkgrå papel, 4 mm i diameter. Vid genomskivning av förändringen är snittytan homogent mörkbrunfärgad

Curettaget höger underarm, benigt kavernöst hemangiom där radikaliteten är svårt att bedöma.

FALL 4



Anamnes, status, klinisk diagnos, frågeställning

SUF-rygg. 3mm marginal
suture mediosup.
Tagställe rygg.



MM 2 MVI RC

Suturmarkerad ovalär hudexcision, 27 x 15 mm centralt med beige till mörkgråfärgad tumor, 17 x 6 mm.
Preparatet är suturmärkt i den ena spetsen, mediosuperiort. Den spets som är närmst suturen sätts till kl 3.
Preparatet tuschas från 3-9 grön och från 9-3 blå.

Bitförteckning:

- A: Skiva mellan förändring och den spetsen som suturen sitter närmst
- B: Skivor från tumor
- C: Skiva mellan förändring / tumor motsatt spets

Hudresektat med lågaggressiv nodulär basalcellscancer (typ I a) som övergår i medelaggressiv basalcellscancer (typ II). Radikal excision.

FALL 5



Anamn., status, klinisk diagnos, frågeställning

Primär exvorn BCC medelaggregerad,
ej radbeel kl 12 mot radhsked ytz.

Idag utdgaad excision 3mm mellan kl. 9
A 2 ~~radbeel~~.

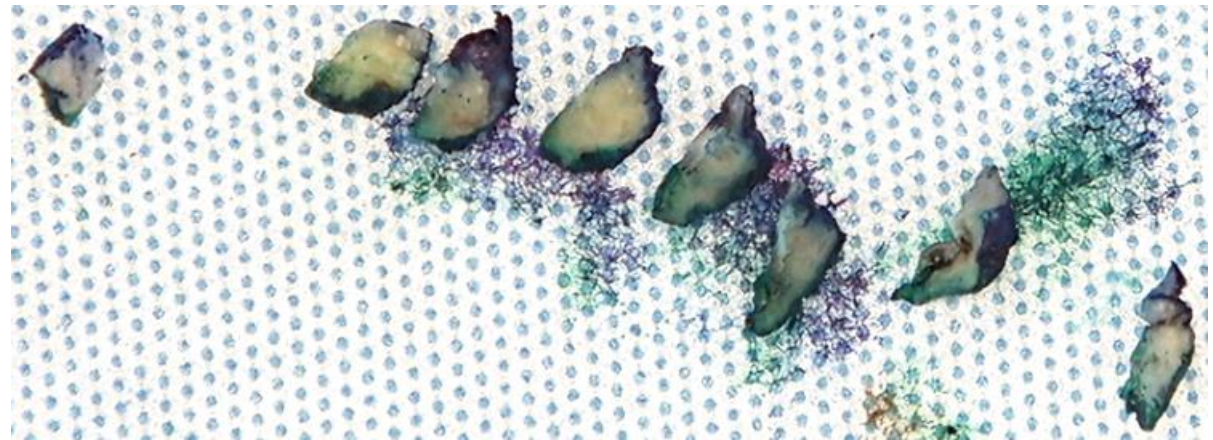
BCC? Radbeelt)

Provet utgörs av:

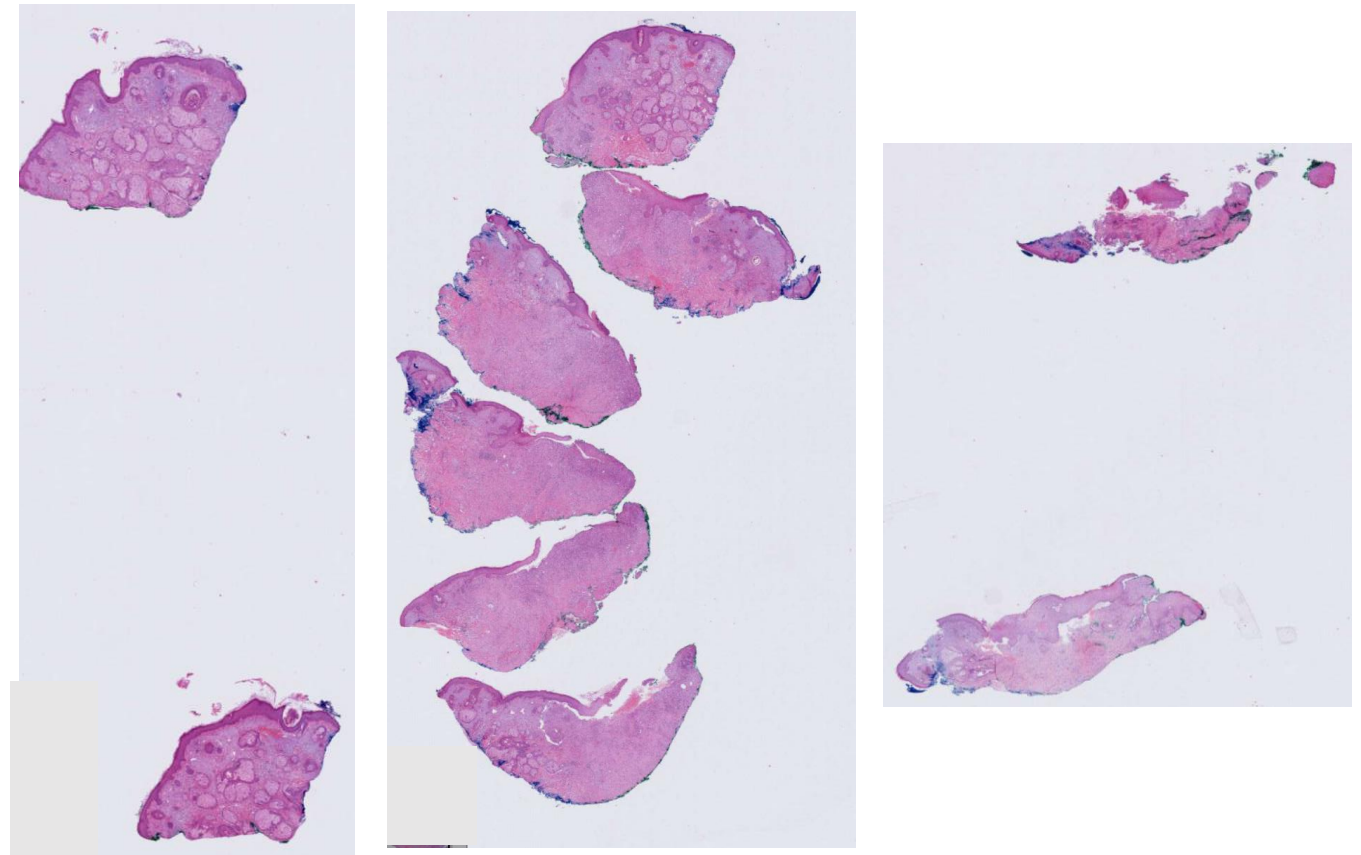
C-formad hudexcision
ca 10 x 4 mm
suturemark
kravellt (kl 12)

FALL 5

C-formad suturmarkerad hudexcision, 14 x 10 mm. Ena kanten är suturmärkt i motsatt kant finns ljusbrunbeige område, 9 x 3 mm stort. Preparatets suturmarkering sätts till klockan 12 och preparatet tuschas grönt från klockan 3-9 och blått från klockan 9-3.



FALL 5



Mikroskopiskt resektat av solskadad adnexrik hud omfattande muskelvävnad i den djupa kanten kantad med vanligt skivepitel. I den centrala delen av preparatet ses granulationsvävnad samt ärrbildning efter föregående intervention. Således inget kvarvarande högaggressivt basaliom.



MAKROBESKRIVNING- DOKUMENTATION

○ DIKTERAR → SEKRETERARE SKRIVER



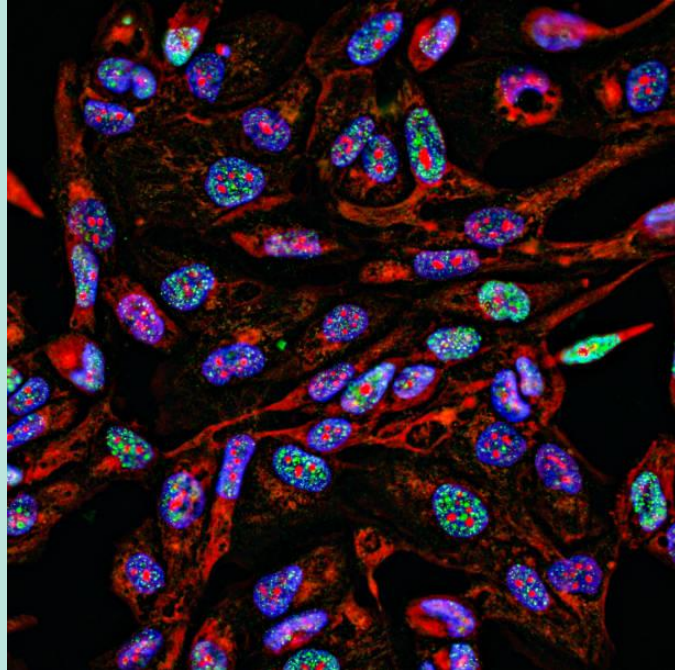
fortsättning... UTSKÄRNING OCH VIDARE I PROCESSEN

- FORMALIN CMR-ämne
- ANVÄNDS KASSETTER ELLER INLÄGG
- DEHYDRERING
- SNITTNIVÅER
- GLASSKANNING

UTBILDNING-INTERNT



- HANDLEDNING OCH ANSVARIG FÖR UTBILDNINGSPLAN: FUNKTIONSANSVARIG
- GENOMGÅNG AV PROVTYPER OCH UTSKÄRNINGSinSTRUKTIONER
- SITTA TILLSAMMANS MED ANNAN BMA
- SJÄLVSTÄNDIG UTSKÄRNING MED KONTINUERLIG UPPFÖLJNING
- SLUTBEDÖMNING



FRÅGESTÄLLNINGAR MED SÄRSKILT OMHÄNDERTAGANDE

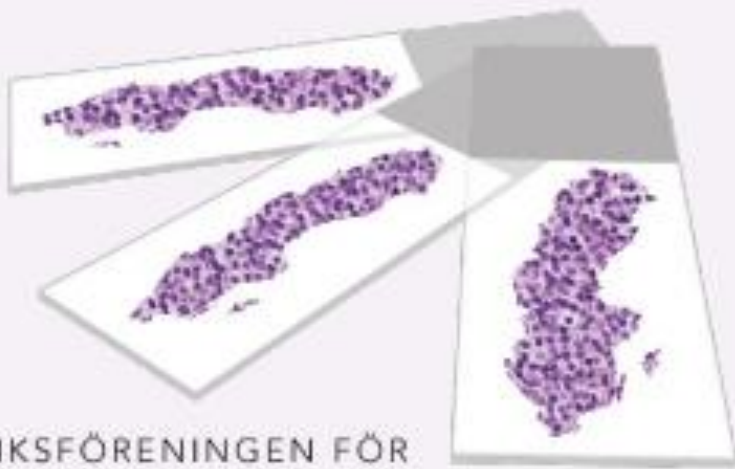
- IMMUNOFLUORESCENS HUD
- ALOPECIA
- AMYLOID
- MOHS PREPARAT- AGGRESSIV
BASALCELLSCANCER I ANSIKTET

Tack för visat intresse



Åsa Hyltskog biomedicinsk analytiker Patologilaboratorier Borås

KOM IHÅG att anmäla dig !



RIKSFÖRENINGEN FÖR
Histopatologi

HUDKURS HÖSTEN 2025

I oktober 2025 kommer vi arrangera
en 2 dagars hudkurs i Borås.

Det kommer bli föreläsningar om hudens uppbyggnad,
dermatoser, maligna förändringar samt utskärning med
praktiska moment.

Datum för kursen kommer inom kort.

VARMT VÄLKOMNA!



För frågor mejla Pia Gabrielsson;
Patologlaboratorier i Borås på
styrelsenrfhp@gmail.com